Zwangerschap vanaf 41 weken

De uitgerekende datum

Aan het begin van jouw zwangerschap heeft de verloskundige en/of de gynaecoloog de 'uitgerekende' datum berekend. Dit wordt in medische termen de à terme datum genoemd. De afkorting hiervoor is AT-datum. Deze datum is vastgesteld door middel van een echo vroeg in de zwangerschap.

Vrouwen bevallen normaal gesproken in de uitgerekende periode. Deze loopt van 37 weken tot 42 weken zwangerschap. De meeste vrouwen bevallen niet op de uitgerekende dag. Dit doet slechts 3%. Gemiddeld bevalt 30 % van de vrouwen voor de uitgerekende datum, en 70% na de uitgerekende datum.
Ongeveer 5-10% de van de vrouwen is nog niet bevallen bij 42 weken.

Vanaf 41 weken

Recent onderzoek heeft laten zien dat het risico op het overlijden van je kind in de baarmoeder gedurende de gehele zwangerschap gelukkig heel erg klein is, maar dat dit risico na 41 weken zwangerschap wel langzaam iets toeneemt.
Bij 41 weken is de kans 3 op 10.000 (0,03%), bij 42 weken is de kans 3 op 1.000 (0,3%).
Ook de kans op opname van je kind in het ziekenhuis neemt na de 41 weken iets toe. (2.8% bij 41 weken en 4.1% bij 42 weken).
Verloskundigen, gynaecologen en kinderartsen hebben een gezamenlijke richtlijn opgesteld. Daarin is afgesproken dat vrouwen die 41 weken zwanger zijn van een kind in hoofdligging samen met hun verloskundige of gynaecoloog gaan kijken wat de beste opties zijn. Hierbij moet de zwangerschap tot dan toe ongestoord verlopen. In deze folder willen we de opties met je doornemen en de voor- en nadelen benoemen.

Welke opties zijn er bij 41 weken zwangerschap?

Optie 1: inleiden bij 41 weken

Je kunt er voor kiezen om ingeleid te worden bij 41+0 weken zwangerschap. Voordeel hiervan is dat je de kleine kans op sterfte van je kind nog verder verkleint. Waarschijnlijk zijn de voordelen van inleiden groter bij je eerste kind, dan wanneer je eerder vaginaal van een gezond kind bevallen bent.
Als je kiest voor inleiden beval je onder begeleiding van een arts of klinisch verloskundige. Je kan niet meer in het kraamhotel of thuis bevallen.
Andere mogelijke nadelen zijn dat je bevalling langer kan duren, en dat er meer medische ingrepen worden verricht. Denk daarbij onder andere aan een infuus,
een hartfilmpje (CTG) en vaker inwendig onderzoek. Vrouwen vragen bij een inleiding ook iets vaker om pijnstillers.

Zowel bij inleiden bij 41 weken als bij inleiden bij 42 weken is er een kans dat de inleiding niet lukt. Er moet dan worden besloten tot een keizersnede, deze kans is bij beide gelijk. Er is geen verschil in de kans op een kunstverlossing (vacuum- of tangverlossing) en ook niet in de kans op het krijgen van problemen met de ontwikkeling van de schouders, een infectie bij je kind of overmatig bloedverlies bij de bevalling wanneer je kiest voor inleiden bij 41 of 42 weken.
Wat niet onderzocht is zijn de lange termijneffecten van inleiden op onder andere de kans van slagen van de borstvoeding, de beleving van de vrouw en de gezondheid van de kinderen.

0870 251111

Optie 2: afwachten tot 42 weken

Als je kiest voor afwachten is de kans dat je spontaan gaat bevallen tussen 41 en 42 weken ongeveer 75%. Je eigen verloskundige kan de bevalling begeleiden.
In de periode tussen 41 en 42 weken zal er met je afgestemd worden hoe vaak er controles plaatsvinden. Deze controles kunnen bij je eigen verloskundige zijn, maar er kan ook een extra controle in het ziekenhuis plaatsvinden waarbij een hartfilmpje (CTG) en een echo wordt gemaakt.
Een CTG is een minimaal 30 minuten durende registratie van de hartslag van je kind. Hierbij krijg je twee plastic doppen op je buik die worden vasthezet met elastieken banden. Eén dop registreert de hartslag van je kind, de andere dop meet harde buiken of weeën.
De arts of de klinisch verloskundige beoordeelt het CTG en bespreekt het resultaat hiervan.
Een normaal CTG geeft aan dat je kind in goede conditie is.
Tijdens de echo wordt gekeken naar de ligging van jouw kind, de ligging van de moederkoek (placenta) en de hoeveelheid vruchtwater.
Het is niet onderzocht of en in welke mate deze extra controles voorspellend zijn voor een goede uitkomst van de zwangerschap. Mogelijk zegt het alleen iets over de huidige situatie.
Je kunt er na 41 weken ook voor kiezen om te kijken of je verloskundige je kan strippen (zie kopje strippen).

Optie 3: inleiden tussen 41 en 42 weken

Sommige vrouwen kiezen voor een tussenoplossing, zij willen bijvoorbeeld afwachten tot 41 weken en 3 dagen. In overleg met hun zorgverlener besluiten ze dan om bijvoorbeeld eventueel eerst te strippen.

Optie 4: afwachten na 42 weken

Dit is niet ons advies. Vanwege grotere kans op verminderde werking van de placenta neemt de kans op het overlijden van je kind na 42 weken toe.

Strippen

Strippen kan alleen als de baarmoedermond al een beetje open staat. Tijdens een inwendig onderzoek worden de vliezen met twee vingers losgemaakt van de baarmoederwand. Hierbij kan het hormoon prostaglandine vrijkomen, met eventuele contracties (weeën) als gevolg.
In een Nederlands onderzoek is gekeken naar het mogelijke effect hiervan. Het blijkt dat als er 6 vrouwen een of meerdere keren gestript worden, er 1 inleiding bij 42 weken voorkomen wordt.
Strippen heeft ook nadelen:

- Strippen wordt soms als onaangenaam/pijnlijk ervaren.
- Er kan wat vaginaal bloedverlies optreden (minder dan een menstruatie).
- Het kan leiden tot (vervelende) buik/baarmoederkrampen die na een tijdje weer ophouden.
- Bij vaginaal onderzoek en/of strippen kunnen de vliezen breken (is zeldzaam).

Na de bevalling

Afhankelijk van het beloop van je zwangerschap en bevalling, breng je je kraamtijd thuis, in het Kraamhotel of op de Moeder- en Kindafdeling door.

Tot slot

Heb je naar aanleiding van deze informatie nog vragen, aarzel dan niet die aan jouw verloskundige of gynaecoloog te stellen. Op de site www.degynaecoloog.nl vind je ook nog twee informatieve films over de mogelijkheden als je 41 weken zwanger bent. Voor meer informatie over inleiden kun je de folder inleiden van de bevalling op www.fam.nl lezen en kijken naar de voorlichtingsfilm inleiden op www.degynaecoloog.nl. Deze is zowel in het Nederlands, Engels als Arabisch beschikbaar.